

Byl neskutečně laskavý a lidský, vzpomínají na emeritního primáře Jaroslava Kučírka jeho kolegové

27.6.2024 - | Nemocnice Pardubického kraje

Život jako napínavý román

Jaroslav Kučírek chtěl být lékařem odmalička. Po maturitě na gymnáziu nastoupil na Vojenskou lékařskou akademii v Hradci Králové, která byla pobočkou Univerzity Karlovy. *„Královéhradecká fakulta měla tehdy vynikající úroveň a učili tam špičkoví profesori,”* uvedl v rozhovoru pro Paměť národa. Po promoci nastoupil na povinnou praxi do vojenské nemocnice v Josefově, kde prošel všechna oddělení. Když v době Kubánské krize v roce 1962 odveleli personál nemocnice na Kubu, dělal v Josefově vedoucího kožního oddělení. Po návratu lékařů ukončil postgraduální výcvik zkouškou z vnitřního lékařství. Další profesní cesta ho zavedla k protiletadlovému pluku vojenské posádky ve Vysokém Mýtě, kde dělal hlavního útvarového lékaře. Tehdy o něj také projevila zájem vojenská kontrarozvědka. Vedla na něj krátce svazek. *„Nikdy jsem ale s Vojenskou kontrarozvědkou nespolupracoval,”* uvedl Jaroslav Kučírek. Po úrazu oka a delší pracovní neschopnosti ho propustili v roce 1964 do zálohy. To už pracoval v nemocnici ve Vysokém Mýtě a v témže roce přestoupil do nemocnice Ústí nad Orlicí. Tam byl o čtyři roky později jmenován primářem oddělení ARO.

Otevření lůžkového oddělení ARO urychlila tragédie

Lůžková část začala vznikat v sedmdesátých letech. Nakonec byla otevřená dřív, a to kvůli železničnímu neštěstí. V říjnu 1972 se na železničním přejezdu v Letohradě srazil rychlík s autobusem plným cestujících. Na místě tragédie zůstalo šest mrtvých, další ranění přiváželi do okresní nemocnice. *„Najednou se v nemocnici objevili ranění, které už nebylo kam dávat. Tak jsme se domluvili s primářem Helmutem z chirurgie, že se rozdělíme o zdravotní sestry a předčasně otevřeme lůžkové ARO. Přivezli tehdy sedm lidí, kteří se točili na pěti lůžkách a pooperačním pokoji,”* popsal pro Paměť národa Jaroslav Kučírek.

Špičkové oddělení ARO v malé okresní nemocnici

Jaroslav Kučírek vybudoval v Orlickoústecké nemocnici anesteziologicko-resuscitační oddělení vybavené nejnovějšími přístroji. Podařilo se mu třeba získat holandský dýchací přístroj pro novorozence: taková zahraniční technika byla v té době pro okresní nemocnici prakticky nemyslitelná. Lůžkové oddělení, které poskytovalo v té době špičkovou péči, bylo tehdy jediné ve Východočeském kraji.

Bývalá zdravotní sestra vzpomíná na emeritního primáře s dojetím

Eva Vintrichová znala Jaroslava Kučírka od dětství: *„Jezdila jsem s rodiči na Pastvinskou přehradu, to mi bylo sedm, a on mi zařídil povolení k lovu ryb. Už jako malé dítě jsem vnímala jeho pozitivitu, vlídnost a úsměv.”* Podruhé se s ním setkala až nějakou dobu po maturitě. Rodiče ji přesvědčovali, aby zůstala s nimi v okresním městě. Eva Vintrichová ale už v té době pracovala na novém oddělení ARO v nemocnici Na Bulovce, přesto chtěla rodině vyjít vstříc. *„Pan primář mi ukázal pracoviště, které bylo na tak malé město špičkové, ale přece jen to na Bulovce bylo modernější. A ne, nechtěla jsem se vracet, byla jsem mladá holka, chtěla jsem poznat svět, a on to pochopil,”* vzpomíná dnes už bývalá zdravotní sestra. Třetí setkání bylo až v roce 1989, kdy se přestěhovala do Ústí nad Orlicí a

Kučírek ji s otevřenou náručí přijal na oddělení ARO. „Pomohl mi se vším, včetně zajištění bytu pro mě a mého syna,“ říká Vintrichová. S dojetím popsala jeho lidský přístup k pacientům i personálu. „Jednou přivezli mladý pár, který srazil opilý řidič, a přes veškerou naši snahu oba zemřeli. Pan primář nás neuvěřitelně podpořil, protože nás to všechny zasáhlo. A to jsou chvíle, na které se nezapomíná.“

Sestra z oddělení ARO, která dodnes v nemocnici pracuje na jiné pozici, zakončila své vzpomínky s neskrytým dojetím: „Ve všem, co dělal, byla poznat jeho láska k oboru. Kdo pod ním pracoval, tomu medicína přirostla k srdci.“

Sametová revoluce a ředitelské křeslo

Jaroslav Kučírek v rozhovoru pro Paměť národa vzpomínal, jak revoluční rok 1989 zasáhl Orlickoústeckou nemocnici. Po prvních informacích z Prahy o občanských protestech, začali zdravotníci organizovat akci na podporu stávkujících studentů. „Ředitel OÚNZ se to dozvěděl a na druhý den svolal schůzi. Tam nám vyhrožoval, že nás nechá zavřít a podá na nás trestní oznámení,“ popisoval pamětník. Pak události nabraly rychlost. V nemocnici založili skupinu Občanského fóra a členové vybrali Jaroslava Kučírka jako ředitele nemocnice. V této pozici měl po zrušení OÚNZ na starosti její další osud. „Nemocnice měla kolem 130 milionů účetní hodnotu, a když jsem z ní v roce 1996 odcházel, bylo to už přes 350 milionů. Podle privatizačního projektu měla být v nemocnici jen akutní lůžka pro akutní pacienty, ostatní měli bydlet v hotelu uprostřed nemocnice a platit si veškerý pobyt. To bylo pro mě naprosto nepřijatelné,“ vysvětloval. Nakonec kvůli sporům dostal krátce před důchodem výpověď a poslední tři roky pracoval jako hlavní revizní lékař ve Všeobecné zdravotní pojišťovně.

„Člověk se musí snažit jít pořád dopředu, být trochu optimista, zvědavý a nesmí se nikdy zastavit.“ Tímto krédem zakončil Jaroslav Kučírek své vyprávění pro Paměť národa.

Za vším hledej ženu

Manželka Jaroslava Kučírka, Pavlína, byla svému muži celý život oporou, a to i po profesní stránce. Byla jednou z prvních sester při zakládání oddělení ARO, potom pracovala jako anesteziologická sestra. Syn Jakub Kučírek, který pracuje v Litomyšlské nemocnici na oddělení klinické biochemie, zaslal fotku z rodinného alba: „Maminka je ta krásná žena vedle mého otce. Bohužel přišla doba, a s ní nařízení, které zakazovalo pracovat manželským párům na jednom oddělení, a byla přeřazena na sálovou setru.“ Jakub Kučírek se podělil i o vzpomínky na své rané dětství, kdy byl jeho otec velmi často v práci: „Pamatuju si, že byl hodně vytížený. Zbylo to všechno na mamku a ona do toho měla své služby. Nebylo úplně výjimkou, že rodiče chodili pozdě domů. Nevím, jak to dělali, ale mezi tím vším svým dětem stačili předat všechno, co je k životu důležité. Oba nám byli vzorem. To bylo asi to, co na rodičích bylo to nejkrásnější.“

Uměl vzít za každou práci, vzpomíná jeho nástupce

„S panem primářem Kučírkem jsme se setkávali nad kávou a povídali jsme si o věcech současných a trochu i vzpomínali,“ říká **bývalý primář oddělení ARO Miroslav Kareš**. Jeho vzpomínky ale nejsou jen na péči o pacienty nebo řízení nemocnice. „Pamatuji si, že byl technicky nadaný a rád spravoval různé věci sám. Na oddělení tak nechybělo nářadí na spravování medicinských přístrojů a kolikrát přijel později do práce s vyhrnutými rukávy s tím, že spravoval auto,“ uvedl s úsměvem Kareš. A vzpomněl si i na to, že v Kučírkově pracovně byly na záclonách zavěšené čerstvé nabarvené splávky, protože, jak už říkala sestra Eva Vintrichová, byl vášnivý rybář.

Oslavy 50.let od založení ARO, covid a dopis kolegům

V roce 2022 to bylo 50 let od založení oddělení ARO v Orlickoústecké nemocnici. Tehdy už emeritní

primář se na setkání moc těšil, ale v Pardubickém kraji v té době výrazně narostl počet nákaz covidem a on vzhledem ke svému věku raději zůstal doma. Všem svým kolegům ale napsal dopis, ve kterém shrnul historii oddělení i počáteční strasti. *„Toto období by se dalo charakterizovat jako doba bouřlivého kvasu, kdy docházelo k nelítostným sporům mezi anesteziology a operačními obory o podobu resuscitace a intenzivní péče,“* psal Jaroslav Kučírek v dopise a pokračoval: *„Nakonec anestezie lůžková oddělení prosadila.“*

Bývalý primář pak popřál všem kolegům hlavně zdraví, i mnoho úspěchů v osobním a pracovním životě a na závěr je vyzval: *„Studujte, protože vědět znamená být silný a jistý. Neupadněte do stereotypů, ale hledejte stále něco nového. To je cesta k vašemu růstu a velikosti.“* Nezapomněl ani na sestry: *„Vám přeji mnoho trpělivosti a empatie s nemocnými. Bez vás to nejde a jste nejméně polovinou úspěchu,“* uzavřel svůj dopis lékař, který skoro celý svůj profesní život zasvětil Orlickoústecké nemocnici.

<https://www.nempk.cz/novinky/byl-neskutečne-laskavy-a-lidsky-vzpominaji-na-emeritního-primare-jaroslava-kucirka-jeho-kolegove>